

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár belvárosban és vidéken:

Egy óra 50 korona Nérvédésre 110 korona.
Félévre 220 korona. Egész évre 440 korona.
Mecselemlék hétfő kivételével minden nap.

Feladvás szerkesztő és laudációjának:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 3 korona

Új utakat.

A magyarországi Turáni Szövetség egy fiatalabb, de igen erős ága a turáni irányzatnak. Szülője az a gondolat, hogy az ánya származású antant kétségtelenül azért bánt velünk hasonlíthatatlanul kegyetlenebbül, mint bármely más ellenségével mert idegen fajtól származunk. Ezt az eredendő bünt nem tudta expiálni 900 éves páratlan önfeláldozásunk a Nyugatért és a kereszténységért. Ennek a ténynek logikai folyamánya hogy elsősorban fajunkonaink között keressünk támaszt, azokkal lépünk közelebbi viszonyba, akinek részéről ösztön-szerű gyűlölettel nem kell tartanunk.

Másik alapja a turáni gondolat gyors elterjedtségének az az észlelet, hogy a nyugati szellemi irányokunk csak akkor nem hatnak károsan, ha azokat előbb turáni szellemünkön — mint természetes szűrőn — boosátjuk át s csak azt engedjük magunkhoz, ami nemzeti egyéniségünknek megfelel.

A nyugati világnézet az egyén jogán, a turáni világnézet pedig a nemzet jogán alapszik. Minden a nemzeté, az egyén joga csak visszlénye a nemzet jogának. A nyugati ember célja az egyéni érvényesülés. A turánié a harmonikus élet. Mióta a XVIII. század francia llozatiója az ánya önzés, mely az egyén kedvéért, az egyéni érdekekért és állítólagos felszabadításáért a forradalmaktól sem riadt vissza, leg-erősebb fékezőjét, a kereszténységet visszazoritotta; a féktelenné vált rettenetes aberrációkat, a gazdasági imperializmust, a szociáldemokráciát — mely nem más, mint az állam lényének felosztása egymás pusztító elemire — s végül azt a gondolatot hozta létre a mostani békében, melynek analogiája a római Vae vic tiszben az ellenségek rabszolgául való eladásában van, mintha a kereszténység szédítő hatása nyom nélkül elveszett volna. Mi türes, tagadás, ez a betege a mi szervezetünket is meg támadta, azonban egy rettenetes ösztömlásban kiégett belőünk és es most óvakodni fogunk attól, — hogy négy egyszer megkapjuk. De nem is kaphatjuk meg mert lel-künköl ismét előtör az ősi turáni szellem, mely azt tanítja, hogy az egyéni érdekeknek a nagy nemzeti gondolatban el kell olvadniuk.

Hogy ez a gondolat élő valóság, annak bizonyítására a turanologia rengeteg példát, turáni fejből fakadt gondolatot tud felhozni. Hé-zük a mi európaisodott agyunk is embertelennek vagy jobban em-bertelennek tekint. Ugyanezt a gondolatot látjuk a török történe-

lemben, a vallás köpenybe burkol-an. De meg van ez bennünk is, a magyar virtusban, a hadifoglyok-kal való bánásmódban, az ellenség-gel szemben való lovagiasságban. Közjogunk legszebb, legeredetibb gondolata a szent Korona tantétele szintén ebben a turáni gondolatme-tében csucosodik ki. A szent Ko-rona részecskéje minden politikai joggal álló magyar ember. Testé-rek, kik egymást támogatják, egy-mással szemben bizakodó szeretet-tel viseltetnek, a testvérek, kiket egy csodálatos erő s kapocs füz egybe; az az ösztönyszerű törekvés, hogy a szent Korona ismét megvén a magyar rendek 1848-iki önfeláldozásában is. — mikor az ország és nemzet érdekében lemondanak kiváltságokról — megteelik tartalommal, ha a keresztény nemzeti irány ebben a gondolatban válik szervezetté és öntudattá, a mi

nemzetünk elérheti azt, amire a turáni szervezet szerint hivatott, hogy összekötője legyen a Kelet és Nyugat kulturájának, melyek kö-zött az idegenkedés, meg nem értés miatt finomabb lelkikapcsolás és nem is lehet, csak akkor, ha azt a mi nemzetünk közvetíti, a turáni tőből fakadt, de 900 éves keresztény kultúrában élő s annak szellemét a legmagasztosabb módon érte való folytonos áldozattal magához vevő magyar nemzet.

Nem meglepő tény a Gond-viselésnek az a megnyilvánulása, hogy a mai felfordulásban mi a turáni nemzet, őrizzük az európai kultúra szent Grad kincsét, a ke-resztény nemzeti gondolat, melynek egyedül van hatalma, hogy megál-líthassa a lelki szétzüllés folyama-tát Európában? S hiába akarnak újabb és újabb csapásokkal, nélkü-lözésekkel arra szoritani, hogy ezt

elengedjük, kitartunk mellette?

A nemzet ösztönyszerűleg érzi, hogy ő van hivatva dajkálni ezt a gondolatot, a hogy Európának egyetlen egy módja van arra, hogy az ugynevezett sárga veszedelem-től előbb vagy utóbb el ne söpör-tessek: ha benne ismét szeretet lesz urrá.

Új gondolatok, friss érzésvilág, kellenek a tanulságos aktivitásban, holtrafáradt európai társadalmom-nak s ezt a lelki felüdítést csakis keletről kaphatják.

Ezt az új világot akarja a ma-gyarságban a Magyarországi Tu-ráni Szövetség kiformalni. Az a vé-leménye, hogy most sokkal öntuda-tosabbnak kell lenni a magyarság-nak, mint volt valaha. Saját önálló nemzeti és faji gondolatát kell ki-fejezésre juttatni irodalmában és művészetében. Vissza kell térni az ősi turáni gyökerekhez.

A nyugatmagyarországi népszavazás szabályai.

Kik birnak szavazati joggal. Ententeközi szakbizottságok alakulatai.

Bécs, nov 18.

A Wiener Telegraphen Korres-pondenz Bureau jeleníti: A szövetsé-gesközi tábornokoknak a soproni területen megejtendő népszavazás szervezésére vonatkozó döntése szerint és azoknak az utasítások-nak értelmében, amelyeket a nagy-követi konferencia 1921. november 5-én tartott ülésén a velencei jegy-zőkönyv alkalmazása tekintetében a szövetségesközi tábornokoknak adott, a népszavazás a soproni te-rületen többek között a következő feltételek mellett fog végrehajtani. A népszavazás, 8 nappal ezután, hogy az osztrák haderő a nyugat-magyarországi területet a trianoni vonalig (a soproni terület kizárásá-val) békésen megszállotta és miu-tán a szövetségesközi tábornokok ennek folytán megállapították, hogy az ország egész teljes nyugalom álla-potában van fog megejtetni.

Ezután kezdetét veszi a népszavazás még pedig először Sopron városában és azután a népszava-zási terület vidéki községeiben. Ezt a két aktust csak egy nap választ-

ja el egymástól. A két szavazás összege adja meg a nép megkérdé-zésének végeredményét. Szavazó joggal mindkét nembeli személyek birnak, akik a következő négy fel-tételnek megfelelnek:

1. Akik 1921. január 1-én életük 20-ik évét betöltötték.

2. Akik a szavazási területen születtek, vagy ottani illetőségűek, vagy 1919. január 1-ét megelőző időben a szavazási területen ál-landó lakóhellyel birnak.

3. Akik 1921. január 1-e óta a szavazási területen állandó lakó-hellyel birnak.

4. Akik a köz ellen elkövetett büncselekmény, vagy kihágás miatt elítélve nincsennek, akik csőd, vagy gondnokság alatt nem állanak és nem elmebeteg.

A szövetségesközi tábornokok köz-ponti szavazó bizottságot neveznek ki, amelyeknek tagjai a három szö-vetséges nagyhatalom egy-egy tiszt je, egy osztrák megbízott, akit az osztrák delegátus hoz javaslatba és egy magyar megbízott, akit a m. kir. kormány delegátusa hoz javas-latba.

A szavazás napját és óráját a szövetségesközi tábornokok állapít-ják meg. A szavazó helyiségeket a szavazó bizottság jelöli ki. A sza-vazás titkos lesz. A nyilvános prop-aganda minden néme, mindkét fél részéről tilos.

A korona C-60

Tőzsdéi jelentések.

Valuták a budapesti zárlaton: Napoleon 2660—680, dollár 810—815, francia frank 60—61, márká 330—80, lira 33—34, osztrák korona 15 és fél—16 és fél, rubel 40—42, lei 530—40, szokol 890—905, sv. frank 15950—16050, dinár 1080—100, lengyel márka 24—25.

Terménytőzsde zárkat: A ter-ménytőzsde irányzata ma telje-sen az értéktőzsde hatása alatt állott. Az értéktőzsde hanyha-sága a gabonapiacra érezhető-vé vált. Árak: Buza tiszavideki 2700—725, fehérmegyei és pesti-megyei 2700—720, rozs 1850—875, takarmány-árpa 1850—1900, sörárpa 1925—975, köles 1800—875, zab 1720—750, tengeri 2150—200, repce 30—32, korpá 1140—160.

Ezüstkorona: 34, forint 93 K.

Sertésjelentés: Szabadvásári maradvány 1508 sertés és 72 süldő. Érkezett 434 sertés, ER-adatott 60 sertés. Zártvásári maradvány 516, Érkezett 84, et

GESZTENYE PIRÉ,

a már is híres

BOCCÁCIO CSEMEGE

és más különlegességek állandóan kaphatók a

Bódogh cukrázdában

Piac-u. 9. sz.
Bika szálloda
mellett.

adatott 25. Árak: zsirsertés 90—100, könnyű 65—85.

Zürichi zárlat: Berlin 202, Holland 187, Newyork 536, London 2121, Páris 2865, Milano 2230, Prága 565, Budapest 60, Zágráb 190, Bukarest 342 és fél, Varsó 15, Bécs 19, Osztrák bélyegzett 12.

A világitási vállalat értesítése.

Miért gyöngye a gáz?

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata értesíti a közönséget, hogy a legutóbb lezajlott események miatt a cseh és osztrákok a hátrált vártaul elzárta s ezért a szigvartáshoz való porosz és francia szén küldemények megakadtak. Lőszeszgyár ezért kénytelen a gázt néhány nap óta részben barna szénből és fából gvtartani. Az így termelt gáz természetesen a tisztán készülnél sokkal rosszabb. Javulás rövidesen várható.

Debrecen, 1921. november 18.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata.

Városházáról.

A lakáshivatal butorai. Eddek a lakáshivatal csinálta a sok bajt, most meg a lakáshivatallal van baj. Az új lakásrendelet szerint az államrendőrség kezébe kerül a lakásügyek intézése s Debrecen város lakáshivatala megszűnik. Az államrendőrség úgy gondolja az ügy megoldását, hogy a hivatal szervezete és felszerelése is marad úgy ahogy van, csak éppen a vezetést veszi át az államrendőrség. Viszont a városnak pedig az az álláspontja, hogy a lakáshivatalát felfoszlatja, székek ereszt az embereket. Erre vallanak legalább is a városi tanács legutóbbi ülésén elhangzott kijelentések. Dr. Vársáry István tanácsnok pedig bejelentette ugyanakkor, hogy a felszólító lakáshivatal butoraira első sorban tart igényt, mert az adóhivatal butorai a legszegényebbek és legelhíványabbak.

Az adóba lefoglalt ingóságokat nem a háznál fogják árverelni. Az állam kasszája is érzi a nehéz viszonyokat s szigorubban megkívánja az adózóktól, hogy az adót rendszeren fizessék. A végrehajtást megszigorították. Dr. Vársáry István adóügyi tanácsnok a legutóbbi tanácsülésen bejelentette, hogy a végrehajtás körül nehézségek merültek fel. Az tehető fel, hogy egyesek eligazítják a dolgot úgy, hogy a kifizető árverésre nem jelennek meg árverelő és így nem kell megvárni az árverést. — A Bethlen-utcai Mondschein több száz ezer korona adóval tartozik. Ingóságait, borait lefoglalta a hatóság és kifizette a zárverést is. Az árverést azonban nem tudták megtartani, mert árverelő nem jelentkeztek. Azt kéri tehát a tanácsból, hogy a városi nyomda kikölözésével a városháza épületében megüresedett pincehelyiséget igénybevehesse az adóhivatal, az adóba lefoglalt ingóságok beraktározására és hogy itt tarthassák meg az árverést. Itt biztosabb lesz az eredmény.

Szabad a csirke és pulyka kivitel.

400 vagon vöröshagymát is exportálhatnak.

Budapest, nov. 18. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint tekintettel arra, hogy hagymából, élő s leölt baromfiból feleslegek állanak rendelkezésre, a miniszter ezek kivételére újra lehetőséget kíván nyújtani, a baromfi illetőleg azzal, hogy csak a pulyka és csirke kerülhet kivételre. Vöröshagymából a kiviteli mennyiség 400 vagon lehet.

Az élő és leölt baromfi kivételére engedélyért csak termelő mezőgazdasági szervezetek, termelők, termények értékesítésére alapított kereskedelmi vállalatok, végül oly bejegyzett

cégek folyamodhatnak, amelyek egyúttal igazolják, hogy ezek a cikkekkel való kereskedelemre jogosító iparigazolvánnyal is rendelkeznek. Baromfi kivételére csak azok részére fog engedély kiadni, akik a kivinni szándékolt pulyka vagy csirke minden száz mázsája után a kivittelt megelőzőleg 40 százalékot Budapest lakossága baromfi szükségletének fedezésére Budapestre díjmentesen szállítva, vágott állapotban, a baromfi forgalmi tanács meghallgatásával esetről-esetre megállapítandó áron átadják.

A városi közgyűlés előkészítése.

A jog- és pénzügyi bizottság javaslatai.

A november 30-ára kitűzött városi közgyűlés ügyeinek előkészítését folytatta tegnap délután a jog- és pénzügyi bizottság. Azokon az ügyeken kívül, amelyekről már udósítást adtunk, még a következő dolgokat tárgyalták:

Családi pótlék.

Dr. Vass Károly családi pótlékokra vonatkozó kérelmeket terjesztett elő. A bizottság Nagy József részére 480 korona családi pótléket javasol, — ellenben nem találta teljesíthetőnek Kóródi Pirokska, Lőrinczy György, Kémery Gyula, Kónya Mária kérelmét.

Tiltakozás Nyugatmagyarország elszakítása ellen.

Vas-vármegye törvényhatósági bizottsága tiltakozó szavát emelte fel Nyugatmagyarországnak erőszakos elszakítása ellen. E határozatot megküldte hasonló állásfoglalás végett Debrecen és a társ törvényhatóságoknak. A jog- és pénzügyi bizottság hivatkozván arra, — hogy Debrecen már két alkalommal is felemelte tiltakozó szavát Nyugatmagyarország elszakítása ellen s azóta már bekövetkezett Nyugatmagyarország osztrák megszállása, szomorúsággal tért napirendre Vas vármegye átirata felett.

A városi tisztviselők sérelme.

Dr. Vársáry István tanácsnok indítványát, amely a városi tisztviselőket az államiakkal szemben ért anyagi sérelmek orvoslására irányul, nagy érdeklődéssel fogadta a bizottság és megszavazását javasolja a közgyűlésnek. Az indítvány szerint a közgyűlésnek fel kell írnia a belügyminiszterhez, hogy minden olyan kedvezményt, amit az állami alkalmazottak kapnak, a városi tisztviselők részére is állapítson meg. Járuljon hozzá, hogy a törvényhatósági városok tisztviselői az V—XI. fizetési osztályba, a rendezett tanácsú városok tisztviselői a VI—XI. fizetési osztályba soroztassanak. Még pedig a

fogalmazási szakhoz tartozók az V—X., a számvittiek VI—XI és a kezelési személyzet VIII—XI. fizetési osztályba. Kilenc évenként előléphessenek a nagyobb fizetési osztályba akkor is, ha nem választanak meg a magasabb állásba őket.

— A miniszter ezt jóvá nem fogja hagyni! — jósolt Juhász Ignác.

Kedvezményes áru tűzifa.

A városi köztisztviselési és fuvarozási vállalat felügyelőbizottsága az iránt tett javaslatot, hogy a vállalat tisztviselői részére kedvezményes áru tűzifát engedélyezzen a közgyűlés. A jog- és pénzügyi bizottság a vállalat intézője, pénztárosa és könyvelője részére javasolja a kedvezményes áru tűzifa megszavazását, a vállalat pénztárának terhére.

Vitássá vált az, hogy olyan városi tisztviselő, aki magasabb állásra van behelyettesítve, — mint amilyenre megválasztott vagy kineveztetett, — a magasabb állásnak megfelelő kedvezményes tisztviselői fára van-e igénye? A számvittség előterjesztése úgy szól, hogy a magasabb állás után járó tűzifára legyen igénye ilyen esetekben a tisztviselőnek. Ezt az álláspontot a jog- és pénzügyi bizottság is magáévá tette.

Fizetési előleg.

Thonheiser Elemér rendőr-felügyelő, Fésüs István és rugoniatvi Kis Károly állami rendőrsztek elengedését kéri annak a fizetési előlegnek, melyet a román megszállás idején kaptak, amikor még a városi rendőrség szolgálatában állottak. A románok elől menekülni voltak kénytelenek s ekkor kérték a fizetési előleget. A polgármester ki is utaltatott háromjárnak összesen 7000 koronát. Ennek az elengedésért folyamodnak most. A jog- és pénzügyi bizottság azonban ne javasolja, hogy a város elengedje a követelést.

Illetőségi ügyek.

Javasolja a bizottság, hogy vétessék fel a debreceni illetőségek sorába: Gede János 300 K, Grosz Ignác 500 K, Daróczy János 2000 K, Klejn Sámuel 110.000 K, Farkas István 2000 K, Szőke Ignác 10.000 K, Köstner József 2000 K illetőségi díj befizetése mellett, Máté Sándor köztszvitelők pedig díjmentesen. Friedmann József kérelmét elutasítják.

Vagonok a Kossuth utcán és a Bika előtt.

Az ülés tárgysorozatának lezárása után Jóna János tette szavát, hogy a Kossuth utcán és a Bika szálloda előtt is napokig állanak egész vagon-sorok. A város a háboru alatt kivételesen megengedte a vagonok betolását e helyekre, de most már itt az ideje ezt az engedélyt visszavonni. Akadályozzák a forgalmat.

Dr. Fejér Ferenc e kívánságot kiegészítette azzal, hogy a mozgonyt ne engedjék járni a főutcán, mert rettenetes büzös füstbe borítja az egész várost. Dr. Vargha Elemér tá. főjegyző tanácsnok ugy emlékszik — hogy a területhasználati szerződés megengedi a helyviasutnak a kifogásolt dolgokat.

A felszólalók azonban határozottan állították, hogy csak kivételesen engedte meg a város a vagonok behozását a Kossuth utcára és a Bika elé s ezekre a helyekre is csak éjjelre, — engedlőv a területhasználati szerződésben utána néznek, — hogy áll a vagonok betolásának dolga?

Ezzel az ülés végetért.

Magyarok a cseh bíróság előtt.

Hazaárulási pör a brünni törvényszéken.

Prága, nov. 18. A brünni törvényszék előtt ma kezdődött meg Rudnay Béla, budapesti rendőrfőkapitány hazaárulási pörének tárgyalása. Vádlott társa, Osztiás Imre, volt tanító. A bíróság elnöke Haselstein legfőbb törvényszékibíró, a vádat dr. Kunz államügyész képviseli, a vádlottakat Stampel és Moravák pozsonyi ügyvédek védik. Rudnayt azzal vádolják, hogy 1920-ban Pálmay budapesti kapitánnyal összeköttetésben állott s Gömörben és Hontban tervszerű irredenta szervezetet teremtett, amelynek célja volt, hogy a Felvidéket — magyar csapatok segítségével, a cseh köztársaságtól elszakítsa és azután, mint autonom területet Magyarországhoz csatolhassák. Osztiás ellen az a vád, hogy Rudnayt támogatta és hogy Juray löcsei polgár részére mint kurir, szolgálatot teljesített. — Mint katonai főtanácsadó Huber magyar őrnagy szerepel, aki Rudnayval együtt özv. Kördenénél, Löcsén, titkos összejöveteleket tartott.

ügyek.
hogy
illető-
nos 300
Daróczy
Sámuel
án 2000
Kösz-
ségi díj
Sándor
jmenter-
érelmét
utóán
nak le-
nos tet-
utóán
is na-
vagon-
u alatt
a vago-
re, de
az en-
dályoz
mságot
a moz-
i a fő-
büzős
várost,
b. fő-
lékszik
ti szer-
ivasut-
atáro-
ak ká-
város
ossuth
ezekre
e, —
málatti
ek, —
ának
Öt.
u.
i tör-
dött
pesé
áru-
Vád-
t tar-
asel-
bíró,
yész
lam-
ügy-
vá-
may
oköt
és
onta
nek
t —
vel,
jtsa
üle-
has-
ogy
Ju-
mint
ber-
aki
de-
vé-

Iparosok ügyei. Tisztelettel kérem a hentes mester urakat, hogy vasárnap d. u. 4 órákor, előadhatatlan, több, fontos ügyünk elintézésére végezt tartandó szakosztályi ülésre megjelenni sziveskedjenek. Szücs Béla, hentes szakosztályi elnök.

A Keresztény Nemzeti Liga választmánya ma, szombaton d. u. 6 órákor a városháza kistanácsstermében rendkívüli ülést tart. Külön meghívók nem küldetnek.

Nagy táncestély ma, szombaton este a Royalban, 7 órai kezdettel, az iparos és kereskedő ifjak kis próbabáljával (cotillon est) egybekötve. Belépő-díj 15 korona és a vigalmi adó. Tisztelettel ifj. Schaff János.

Gyönyörű városi bunda eladó. Megtekinthető Végh szücsnél, Piac utca 4. szám.

Hölgyek arcáról hajszálakat, szeplőt, májfoltot eltávolít Venus kozmetika, Széchenyi-u. 16.

Urleányok figyelmébe! Új varrósokla nyílt Péterfia 14. Beiratkozni állandóan lehet.

Színházi és alkalmi ruhákat kifogástalanul tisztít Koncz, — Debrecen, Arany János 10.

Menyasszonyi képek, családi csoport és gyermek felvételek, izléses beállításban, legfinomabb kivitelben készülnek Lieber Béla fényképésznél (Csapó-utca 1. sz.). Műterem állandóan látve van.

Igazolványos képek aznap, művészi levelező lapok rövid idő alatt készülnek. Varga fényképésznél, Piac-utca 43. szám.

Női és leányka téli kabátok már 1500 koronától kezdve, nagy választékban érkeztek Frank Sándor női felöltő áruházában, Piac-u. 42. (Pannónia alatt.)

Vízvezeték, fürdőszoba berendezéseket, javításokat jutányosan, szakszerűen készít: Máthé János, Csapó utca 24. Telefon: 321.

A közönség tájékoztatására közöljük, hogy a Debreceni Újság kiadóhivatalában délután öt óráig a Kossuth-utcai kapun át van a bejárat, de délután öt órától kezdve a Piac-utca felőli kiskapun át juthat be a közönség. Sokan nem tudták ezt, pedig este félnyolc óráig mindig nyitva van a kiadóhivatal. Azok pedig, akik este félnyolc óra után óhajtanak még valamelyes sürgős közleményt feladni a Debreceni Újság részére, jutassák ezt egyenesen a Debreceni Újság nyomdájába, Arany János-utca 47. szám alá.

Színház.

Csokonai-színház.

Heti műsor:

Szombaton: Hajduk hadnagya C bérletben.
Vasárnap délután: Magdolna.
Vasárnap este: Hajduk hadnagya.
Hétfőn: Hajduk hadnagya A bérletben.
Kedden: A hatyru, vigjáték bérletben.

Utban a Cardiff-cirkáló Madeira-felé

IV. Károly november 20-ára érkezik a szigetre. A portugál kormány nyilatkozata.

Gibraltár, nov. 17. (Havas.) A Cardiff-cirkáló IV. Károlyal és feleségével ma éjjel 1 órákor folytatta útját Madeira felé, ahova november hó 20-ika körül fog elérkezni.

A Neues Wiener Tagblatt jelenté Lisszabonból: A portugál külügyminiszter a Dierio E Notizia főszerkesztője előtt kijelentette, hogy a portugál kormány teljes előzékenységgel tett ele-

get a szövetséges nagyhatalmak ama kívánságának, hogy Károly királynak, Zita királynénak és a király családjának Madeira szigetén menedéket nyújtson. A kormány a száműzötteket nem tekinti foglyoknak, hanem megadja nekik azt a tiszteletet, mely őket magas rangjuknál és állásuknál fogva megilleti.

Szardán: A hatyru, bérletszűnet.
Csütörtökön: A hatyru A) bérlet.
Pénteken: A hatyru B) bérlet.
Szombaton: A hatyru C) bérlet.
Vasárnap délután: Hajduk hadnagya, operett.
Vasárnap este: A hatyru.

Szombaton C) bérletben kerül színre a Hajduk hadnagya.

Hegyi Emánuel, az Országos Zeneművészeti Főiskola nagyhírű tanára, november hó 26-ik napján, szombaton este fél 8 órákor páratlan művészetében fogja gyönyörködtetni a debreceni közönséget. A társadalom — mint értesültünk — ünneplésben fogja részesíteni a mestert, aki a zongorairodalom romkőit fogja bemutatni. Jegyek kizárólag Méliusznál.

Még csak ma és holnap, vasárnap lesz bemutatva John Blicek és Kisért a mult, szenzációs kalandor drámák az **Uránuszban.** Előadások 5, 7 és 9 órákor.

Rossz-csont kissasszony, Mary Picford főszereplésével a **Vigszínház** mozgóban. **A legjobb amerikai vigjáték.**

A két film-csillag a címe annak a nagyszerű amerikai majom-burleszknek, melyben a főszerepet Yimbó és Yumbó orángutángok játsszák és 2 felvonáson keresztül óriási derűtségben fogják tartani ma a közönséget az Uráriában. a Piris bugyelláris, gyönyörű népszínmű szkeccs bemutatója előtt; 5, 7 és 9-től.

Osiris, keleti misztérium. öt felvonásban és a Tavasz szerelem, dráma öt felvonásban, egy műsoron, az Apollóban.

Az óriási sikerű Tih Minh IV. befejező része hétfőn és kedden az **Uránuszban.** Szerdán és csütörtökön egy szenzációs amerikai dráma: **Egy asszony férje,** 6 felv.

Lujza gőzmalom égése ma a **Vigszínház** mozgóban.

Mattyasowszky Ilona és Medgyaszay Jenő ma lépnek fel az Uráriában, a Piris bugyelláris, legszebb népszínmű szkeccsben — mely 4 film és 2 színpadi részben, dalokkal, tánccal, d. u. 5, 7 és 9-től kerül bemutatásra! Mérsékelten emelt helyvárak! — Utalvány nem érvényes!

Mikor és hol megy a Salto mortale. Halálugrás?

Mattyasowszky Ilonát parádés szerepében látjuk a Tavasz szerelem című öt felvonásos drámában, az Apollóban.

Jöni Lillian Walker, a közönség régi kedvence, játékaival: a „Fenevadak királynője”, amerikai film az Uráriában.

Zilahi Gyula játssza a színigazgató szerepét a Tavasz szerelem című drámában, az Apollóban.

Világ ura, amerikai társadalmi dráma hétfőn a **Vigszínház** mozgóban.

Osiris-t a zenekar keleti zenével kíséri az Apollóban.

Nyilttér.*

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém mélyen tisztelt üzletbarátaimat értesíteni, hogy **Faludi és Elek,** budapesti textil-nagykereskedőktől, Debrecen, Király utca 2. szám alatt házományi berakatot létesítettem. Szives pártfogásukat kéri Mély tisztelettel:

Löwinger Leo.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

SZÁZ ADOMA
KAPHATÓ:
NÉGY KÉRT. A DEBRECENI ÚJSÁG
FÜZETB. N. KIADÓHIVATALÁBAN.

ELADÓ
nagy mennyiségű ócska
hádog anyag
és 2 drb. 3-4 méteres szarufa
Megtekinthető:
a Debreceni Első Takarékpénztár
házigazdnoka útján.
Kossuth-utca 3 szám alatt

Korpát adunk
buza, rozs és köles ellenében
Elszámolás napi áron.
Veszűn kukoricát, napraforgó-
magot, olajmagva-
kat, hüvelyeseket. —
„TURÁN” bel- és kü kereskedelmi r.-t.
Budapest, VI. Andrássy-ut 11.

A bereettyóújfalui járás főszolgabírójától.

3478—1921.

Pályázati hirdetmény.

Csonka Bihar-vármegye bereettyóújfalui járásában, Csökmő nagyközségnél a következő állásokra pályázatot hirdetek:

1. A lemondás folytán megüresedett közigazgatási (I-ső) jegyzői állásra, melynek javadalma Csökmő községtől 19 katasztrális hold 1367 négyyszögöl szántóföld haszonélvezete, négy nagy legelő illetőség, évi 936 K készpénz, évi 400 K vendéglátási átalány, továbbá a közigazgatásilag csatolt Ujiráz telepes kisközségben 3 katasztrális hold szántóföld haszonélvezete és évi 400 korona fuvar és napidíj-átalány, valamint az államkincstártól a szabályszerű pótlékok, az ügykörébe tartozó magánmunkálatok után szedhető szabályrendelet szerinti díjak, Csökmő községben 1 szobás természetbeni lakás kerttel és mellékhelyiségekkel; minthogy azonban a lakást ez idő szerint a lemondott jegyző családja lakja, így egyelőre, de legfeljebb 1922 május 1-ig a megválasztandó I-ső jegyző részéről a jegyzői lakban csak egy szoba lesz igényelhető.

2. Az esetleg netán megüresedhető adóügyi (II-od) jegyzői állásra, melynek javadalma Csökmő községtől évi 2000 korona készpénz, évi 1200 korona lakpénz, mely csak ideiglenesen van ily összegben megállapítva, Ujiráz telepes kisközségtől a kiszállások után évi 400 K fuvar és népidíj-átalány, továbbá az államkincstártól a szabályszerű pótlékok, az ügykörébe tartozó magánmunkálatok után szedhető szabályrendelet szerinti díjak s marhájár-lat kezelési díjak. A II-od jegyző főb munkakörét képezik az összes adómunkálatok és illetékek, az anyakönyvi s hagyatéki ügyek.

3. Az ujonnap rendszeresített segédjegyzői állásra, melynek javadalmazása a községtől évi 1400 korona készpénz és a szabályszerű lakpénz, továbbá az államkincstártól a különféle pótlékok.

Főhivom a pályázni kívánókat, hogy az 1900. évi 20 t.-c. 3. §-a szerinti képesítésüket, eddigi összefüggő alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal fölszerelt s 5 koronás okmánybélyeggel ellátott pályázati kérvényüket hozzám letekésőbb f. évi december 9-én délután annyiával inkább adják be, mert az eltekésletten, avagy hiányosan fölszerelt pályázatokát figyelembe venni nem fogom. A választások napját később tűzöm ki. — Magán-levelelbeli érdeklődésre választ nem adok.

Bereettyóújfalui, 1921. nov. 16.
Dr. Fráter, s.k.
főszolgabíró.

ÓCSKA vasat, rozát és minden nemű fémet legmagasabb árért veszek. — Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tételek elszállítók. **STEINER, Eötvös-u. 110.**

SZIREK ANDRAS ari- és egyenruha szabósága angol gyapjuszövetek és egyenruházati sapkák raktára **Szent Anna utca 1. szám** **Telefon szám 509.**

Árverési hirdetés
A Simorffy utca 19. sz. alatti ház f. évi november hó 22-én, d. a. 4 órakor, dr. Tóth Endre kir. közjegyző irodájában (Piac utca 7. szám) megtartandó önkéntes árverésen el fog adatni. Árverési feltételek nálam megtekinthetők.
Dr. Buczy Ferenc, ügyvéd, Sas utca 4. szám, 1. em.

Megnyílt a **„HUNYADI”** butoráruház! **Arany János-utca 10. sz.**
Tulajdonosok: **KOVÁCS GYULA és KOVÁCS MIHÁLY.**

Rezet ipari célra veszek **Timár-utca 11. — Tóth.**

Eladó ház Libakert, Viola-utca 4. sz.
Beköltözhető az egész lakás! Gyönyörű szép modern családi ház, mely áll 2 szoba, konyha, üvegezett veranda, nyári konyha pince, külön baromfi udvar, 450 négyzetméter kert, gyümölcsfák stb. Vevő az egészet birtokba veheti. Közvetlen a Honvéd-u. mellett. Értekezhetni egész nap **Gödényi fürdő** mesternél, Margitfürdő, este Busi-utca 3.

Legjutányosabb árak mellett szállítól és valamint aprított I. a bükki- és tölgyhasábbút, magas kalóriájú külföldi **KÖSZENET.**
a **Kárpátia** (akarszedelem részvénytársaság) irodája és telepe: Debrecen, Homokkert, **Híd-utca 8.** (Vasúti híd mellett) **Telefon 884.**
Pontos és gyors kiszolgálás

APRÓ HIRDETÉSEK. Apróhirdetések egyszeri beiktatása 10 szög 15 K minden további szó 1 K 50 f. — Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja 10 szög 20 K, mind a továbbiakig 20 K

Ajánlat
Sertésöltést szőlő ár mellett vállalunk **Ormós Géza,** Zsák utca 18. sz. 700

Fuvarozok tüzi fát, trásvát szemet. **Nyugati utca 40.** 738

Jókarban lovó használt sporthelmetek kaphatók **Csemegé utca 13.** 749

Jó forralmu fűszer üzlet 20 hold földdel eladó. — **Cím a kiadóban.** 636

Fűszerek olívóvó — **Szent Anna 6.** Kér. sz. érvényes. Cégre tessék vizgálni. 9078

Figyelem!
Elsőrangú leveles csutka
hogya számra és nagymennyiségben is kapható:
HALÁSZ PÉTER
Timár-utca 46. szám.

Vendéglő a jó hírnevű Győr-féle, mely a Teleki-utca 4. számú házas telket és a Homokkert-utca 3. sz. házat foglalja magába teljes vendéglői felszereléssel szabad kézből, betegség miatt azonnal **eladó.**
Vevő 2 szobát, konyhát és fürdőt szobát azonnal elfoglalhat.

Eladó **Domb-u. 17 és Magass-u. 18** szám alatti ház 3 szoba és konyha szonnal átadható. Felvilágosítást nyújt **Dr. Nagy István** ügyvéd, Szent Anna-utca 8

Egyetemi klinikák részére egy waggon (10,000 kg.) elsőrendű káposzta
szükségeltetik. — Ötven korona bányapénz letétele mellett, ajánlatok a Tud. egyet. közp. gondnoki hivatalában (Körház nyújtandók be. — Megrendelés a legkedvezőbb ajánlattevőnél f. hó 23. Termelők előnyben. Minta melléklendő.

Győződjön meg!
Brilliansért, aranyért, a legmagasabb árt fizetem!
Gritsch ékszerkereskedő. Verboczy-utca 2. sz. (Iparkert) 1

24460—1921 II.
Hirdetmény.
Debrecen sz. kir. város tanácsa közli a város érdekeit lakosságával, hogy a sárga homlok árát f. évi november hó 1-től kezdődőleg talyigánként 2 koonaról 10 koronára és szekerenként 4 koronáról 20 koronára emelte fel. Homokra utalványokat fenti összeg lefizetése ellenében a házipénztár ad.
Debrecen, 1921 november 17.
A városi tanács.

Téli kabátok, nadrágok, öltönyök kaphatók **Terdes János szabóműhely** Péterfia 42. 68

Olcsó cipő és csizma csak **Előzetes kapható.** — **Rákóczi s Leány utca sark.** 745

Tűzhelyek mindenféle kivitelű — **Leány utca sarkánál** **Biharv műkafasáll** **Miklós utca 18.** 702

Két szobás előszoba, fürdőszobából álló piac-utcai lakásomat elcserelelném modern beosztású **Kossuth Szezon-A-nna** Piac utcai részben fekvő 3 szobás lakásom. Felvilágosításra szívesen ház felülvizelő. Piac 72. alatti 750

Elegáns szoba, konyha, kamara átadom. ki összes bútoromat megveszi. Cím a kiadóhivatalban 725

Pe-fekt német, francia, olasz ad nevelő. Házhoz is megyek. Cím a kiadóhivatalban 726

Szárz tűzifa felvásárlás és használatára házhoz szállítva is megrendelhető. **Busi-u. 21.** Telefon 694

Két szobás modern szarzon lakás elcserelelném két szobás konyhás lakással. ráfizetések közvetlenül fizetendők. Közvetlenül 3-5 óra között **Grész, Csapó-utca 55.** szám. 710

Intelligensebb nő vasrudába tanítani szeretnék. **Tandii megbeszélés — szívesen fizetem.** Cím: **Kiss Böszke, Zöldfa-utca 8.** szám 713

Husfűstölést előzard **Szűcs hentes** **Nagy Pál utca 9.** — **Frenka malom** mellett **F** 744

Annol. német és heber nyelvvel 6 órákat ad kezdők és haladók részére egy **Angliában és Palesztinában élt magyar hős, József kir. herceg** utca 60. **Wachsberger** 749

Kereslet
Aranváz-észter. brilliansért, zálogváltókat vesz. **Meghívásra házhoz is elmegyek** **Steiner Mihály** **Hatvan-utca 2. sz. udvarban 1. em.**

Veszek szénit és lucernát. — **Felzárkózó Jánosok.** 649

Gvárímunkás leányok 10 fizetéssel azonnal felvételnek. — **Teleki-utca 100.** sz 630

Egy szabész ki mint a vasárnap is írtas. felvételük. **Toroczkai cipész** **Hadházi-utca 5.** 610

Kovácsstanulót keresek. **Füzesi utca 3.** szám. 547

Kresk azonosra egy a fűszer szakmában írtas kis-asszonyt. **Szepesi. Baty-ványi 15.** 712

Öt korona helyett négy koronáért kapható **alegjobb adomák** gyűjteménye **„Busi” a ló”** című füzetben. **Kapható:** a **Debreceni Ujság** kiadóhivatalában.

Jó fizetéssel felvezetlek főzni tudó in telligensebb leányt — vagy asszonyt. Jelenléteketni ehét **Szent Anna utca 66 sz. Király Ist-vánné.** 603

Fiatal házaspár részére egy vagy két szobás lakás bútorral vagy annélkül megadóba keresztek. Közvetlenül díjaztatnak. Cím a kiadóhivatalban 706

Leány vagy asszony bejárónénak keresztek. házi dolgot is fel vagy egész napra. **Csapó-utca 19.** keresztánál. Iroda. 704

Jórávaló szakácsnét azonnal keresek. **Szent Anna u 11** 62

Szardán a **Gambriusban** tartott névestőlven elvettett párca megfaldóia a néző a tárcával megtartathatja. A benne volt fontos iratokat bármily módon utasva t a mérnöki hivatal címére. 721

Fiatal négy szobás konyhás bútorozott lakást keres. Cím a kiadóhivatalban 715

Egy meszaros serédet keresek. **december 1-re.** Hevesi **Hatvan-utca** 713

Egy mindenes főzőnő felvételük készítenvázhoz azonnali. **Zrúó utca 2 szám.** 711

Kvartélyt keresek két kis családommal **Hatvan-utcai részén.** **Varza utca 28.** udvarban. azonnalm. 707

Ginész serédek és tanulóik ma cas fizetéssel felvételük. **Pérezes. Rákóczi és Leány utca sarkok.** 747

Nagyv munkára felvételük. **Bauer. Kádármas ter. Diószeg ut 3.** 737

Famunkás felvételük. **Kossuth u. 18.** keresztánál. 710

Ünves megbízható kifutó fu. azonnal felvételük **Csillag Művelődési közp.** **Városház épület.** 731

Nagy ebédelő s több kisebb beosztású asszonyt veszek **Cím a kiadóhivatalban** 732

Intelligens nő lelkű. lehetőleg — **nyuvidias özvevet keresek szerény háztartásom vezetésére.** **Ajánlatokat a kiadóba kerek „Szerény” jelzőre.** 670

Különböztető iól fűthető. lehetőleg két ágyas szobát keresek. Cím a kiadóhivatalban. 733

Asztalos serédek felvételük. **Proffler Mór** **rézműhelyben.** **Boldogfalva-utca 6** 67

Egy bejárónő felvételük. — **Széchenyi utca 16.** utcai lelkészségben. 736

Keerették egy kereskedő aki az **előző kereskedésében** **házi flamat elcserelelt.** Cím a kiadóhivatalban 705

Értelmi ör megbízható kevésték azonnali beadásra **Cím a kiadóhivatalban** 720

Eladás

Eladó nő furdókád. önmel. **előzővel** **üres üvegek** **egy 10-x 15 fényképező** **gép film kazettával.** — **Cím a kiadóhivatalban** Sz.

Elegáns 42-es **szalon** **betétes.** csaknem új **fűző** **újjelöltés** **eladó.** **Cím** **Lortankó-utca 19.** ka. puatlattal **jobbba** 66

Eladók nagy oval **lökörök.** **fürdőkád.** **háromszögűs** **csuk** **rész** **komencia** **transz-** **misszió** **lendenekkel.** **egy nagy üvegtel.** **„Sa-** **nidas”** **szűrtető.** **venti-** **látor.** **fürészep.** **Bé-** **dozh** **csukrászláb** — **Piac 9. Bika** **szálloda** **mellett.** 6

Eladó **Wüsch ebédelőfüvny** — **rokkos** **busch** **hentes.** **iroasztal.** **ebédő** **bre-** **denc.** **Bethlen utca 33.** 718

Priónversó **levelet** **használt.** **talé-** **sen** **szerelekkel** **olcsón** **eladó.** **Köcssei-utca 22.** 730

Eladó **Csapókerék.** **Kimisei-utca 55.** számú ház 724

Eladó **egy lóra való** **szerszám** **Mesterekintézet** **Füvész** **kert utca 5.** 723

Egy szoba **belü** **ü** **ikéményű** **bútor.** **asztal** **sporthé** **és** **stélzasi** **eladó.** **Baros 22.** 719

40—50 **vagon** **elsőrendű** **tuskó** **fa** **varonattételekben** **és** **eladó.** **Faragó utca 15** 717

Használt **autók.** **ablakok** **és** **ke-** **ményű** **szerekek** **el-** **adók.** **Faragó utca 13.** 716

Triumph **takarék** **tűzhely.** **tókar** **han** **levő** **eladó.** **Péther** **Csanó 59.** 698

Pattizta **Phynuth** **törés** **eladó** **Fehér.** **Csanó 650.** 697

Eladó **ház.** **Bercsényi** **utca** **77** **számu.** **Patáky.** **Csa-** **pó 19.** 703

Egy **12-es** **és** **öt** **lövetű** **áll** **használt** **Koppentházi** **spótes** **valászfűvny** — **8300** **oronáért** **eső** — **Cím a kiadóhivatalban** 724

A mentelmi bizottság megkezdte a puccspolitikusok kihallgatását.

Budapest, nov. 18. A mentelmi bizottság ma megkezdte a letartóztatott politikusok kihallgatását. Rakovszki kihallgatása 2 óra hosszáig tartott és 1 óra-
kor ért véget. Ekkor Lukovich Aladár háznagy kíséretében lement a parlament főbejárata előtt álló autóhoz és abba beszállottak. Az autó az előbbi kísérettel elrohogott az ügyesség fogháza elé.

Itt Rakovszkyt elvezették céljába, azután pedig Andrassy Gyula grófot kísérték az autóhoz, amelyben ugyancsak a fogházi törzsörmeister, s a fogház gondnoka ültek és vitték Andrassy Gyula grófot a parlament épületébe. Itt Andrassy Gyula grófot ugyancsak Lukovich Aladár háznagy fogadta és ő kísérette, balján haladva, Andrassy Gyula gróf felment a bizottság üléstermébe, ahol megérkezése után azonnal hozzáfogtak kihallgatásához, amely egynegyed három órakor megkezdődött. Andrassy másfél óras beszédében főleg azt fejtegette, hogy az ügy nem tartozik statáriális eljárás alá, hanem rendes bíróság elé, mert itt tettenérés esete nem forog fenn. Andrassy Gyula gróf ezután a bizottság tagjainak a kérdéseire válaszolt, de csak általánosságban. A kéréseljárás momentumait nem igen érintette.

Egynegyed négy órakor azon az autón és ugyanazzal a kísérettel gróf Sigray Antal, Nyugatmagyarország volt főkomárombiztosát szállították a parlament épületébe, ahol azonnal megkezdtek kihallgatását.

Utána Beniczky Ödön kihallgatására került a sor.

Ezután Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter jelent meg a bizottság előtt, aki a kormány képviselőjeként kifejtette a bizottság előtt azokat az indokokat, melyek miatt a kormány szükségesnek tartotta, hogy az illető képviselők letartóztatására az utasítást és az eljárás folytatására a kir. ügyességnek az engedélyt a mentelmi jog felfüggesztése előtt megadja. Utóljára a bizottság Beniczky Ödönt hallgatta ki.

Tekintettel arra, hogy az ügyre vonatkozó iratok egy részét a mentelmi bizottság csak tegnap este, másik részét csak ma az ülés folyamán kapta meg a kir. ügyességtől, tekintettel továbbá arra, hogy az ügy rendkívüli fontossága miatt a bizottság tagjai is kívánják az iratok áttanulmányozását, — a mai ülésen az ügyet nem lehetett véglegesen letárgyalni. Ezért az elnök a bizottságot nov. 18-ára, kedd délelőtt 10 órára újból ülésre hívta egybe. A keddi ülésen a bizottság meghozza érdemleges határozatát.

Könyvtár ha értékesen akiről fordultok bizalommal ANTALFY könyvkereskedőhöz, Szent-Anna és Varga-utca sarkán.

Izgalmak a lakáshivatal körül.

Sághy főtanácsos nem vállalja a vezetést.

Hétven lép estbe az új lakásrendelet, mely az eddigi rendelkezések javarésztét hatályon kívül helyezi és igen erővel nyúl a lakáshivatal megszűntetésének kérdéséhez. Az új rendelet a rendőrségre bizza az intézkedések megtételét. Mint a Debreczeni Újság egyik minapi számában már közöltük Bernolák Nándor dr. népjóléti miniszter leiratot intézett Sági Lajos rendőrfőtanácsoshoz, a debreceni rendőrség vezetőjéhez s felhívta, nyilatkozzék a tekintetben, hogy a lakásügyek vezetését vállalja-e.

Sági főtanácsos azt a választ adta a miniszternek, hogy a megbízást nem vállalhatja nagy elfoglaltsága miatt s így nincs más

hátra, mint a lakáshivatali állami kezelésbe venni, amiről különben az új rendelet végrehajtási utasítása módot nyújt.

A lakásügyek fűtésének átátvitelére megkezdés bonyolulttá lett, mert mint ismeretes Debrecen városa tiltakozik a rendeletnek életbe lépését ellen s a városi lakáshivatal szervezetét is fel akarja oszlatni.

Mint értesülünk a város a felábrítandó állami lakáshivatalhoz nem hajlandó sem személyzetet, sem helyiséget rendelkezésre bocsátani s így még teljesen bizonytalan, hogy mi lesz a pár nap múlva életbe lépő rendelettel, mert a régi hivatal működését felfüggesztette.

Egy gazdag gyapjúkereskedőné meggyilkolták a Hűvösvölgyben.

Félmillió értékű prém és ékszer volt a meggyilkolt asszonyon.

Budapest, nov. 18.

Csütörtökön déli 12 órakor dr. Bisztics Lázár rendőrkapitánynál kísért szemű fiatal leány jelent meg és bejelentette, hogy az előtte való napon délután eltűnt az édesanyja. A rendőrkapitány kérdéseire elmondotta, hogy Neuwirth Magdának hívják. Nagydíófa-utca 5. szám alatt laknak, apja Neuwirth Henrik gyapjúkereskedő.

Szerinte valószínű, hogy édesanyja valami bűnténynek lett áldozata. Neuwirth Henrik ezéltől 6 évvel jött fel Sásdrol Budapestre. Sásdon birtokait eladta és azonnal Budapesten gyapjúkereskedéssel foglalkozott.

A kisleány az eltűnésről nem akart semmi részletet mondani, de amikor a rendőrségen hosszasan kérdezték, kijelentette, hogy édesanyja orvosi rendelésből naponta két órát azokot a levegőn tölteni és egy ilyen alkalommal körülbelül két héttel ismeretséget kötött egy előtte ismeretlen nevű fiatalemberrel az utcán, akivel azóta többször találkozott.

Ezen érdekes bejelentés után dr. Bisztics rendőrkapitány azonnal Kern Ferenc detektívfelügyelő reptőlcsoportjának adta ki az ügyet nyomozás véget, de a detektív munkája nem járt eredménnyel.

Csütörtökön délután fél 4 órakor telefonjelentés érkezett a főkapitányságra a hűvösvölgyi rendőrszobából. Az I. kerületben lévő hűvösvölgyi Páfrány-utca 25. számú házzal szemben az Ördögárokban egy körülbelül 40 éves, jól táplált, barna haja, közepetermetű női holttestet találtak a járőrök. A rendőröknek az a zvanjuk, hogy gyilkosságnak esett az asszony volt hurkolva.

A kiszállott bizottság megállapította, hogy az asszony nyaka vékony spárgával van körül hurkolva. Ezzel fojtotta meg a gyilkos. Az asszonyon tompa ütések nyomai látszanak. Közvetlenül a holttest mellett a sárban egy vékony fül-

bevalót találtak, amely az asszony füléből volt kiszakítva. Az ezután kiszállott Angyal detektívfelügyelőnek rögtön az volt a véleménye, hogy csak rablókosságnak történhetett mert megállapította azt is, hogy a gyűrűke a halál után huzta le a kezén és karcolások nyoma látszanak. Ugyancsak ekkor répte ki a fülbevalót a füléből a gyilkos. Minden kétséget kizárólag megállapították, hogy ahalott Neuwirth Henrik gyapjúkereskedő felesége, de hogy hogyan került az Ördögárokba, arra vonatkozólag a rendőrségnek semmi adata nem volt.

A rendőrség zón a nyomon indult el, amelyet Neuwirth Magda adott, vagyis, hogy édesanyja ismeretségben állott a Páfrány-utca 5. szám alatt lakó Friedrichstein, vagy Friedrichheim nevű fiatalemberrel és úgy tudja, hogy édesanyjának eltűnése délutánján randevuja volt a fiatalemberrel. A detektívek még hajnalban kimentek a megjelölt házhoz és megállapították, hogy a 6-ik emeleten lakik egy Friedrichkeit Ferenc nevű 36 éves volt kovácslegény, leszerelt ormszter, akire teljesen ráillik a kisleány által adott személyleírás. Friedrichkeitnek a második emeleten lakik a felesége, akivel rossz viszonyban volt.

Amikor Friedrichkeit meglátta a detektívek, nagyon megijedt, de egy pár pillanattal később teljes nyugalmat erőszakolva magára megkérdezte, hogy kit keresnek. Angyal detektívfelügyelő azt felelte rá, hogy őnt kereszük.

— Engemj Miért — mondotta — színellett meglepetéssel a fiatal ember.

— Azért, mert ön gyilkolta meg Neuwirth Henrikét az Ördögárokban!

Friedrichkeit tiltakozott ez ellen, de a detektívek nem sokat törődve ezzel, azonnal házkutatást tartottak, amelynek folyamán ugyanolyan spárgával akadtak, amilyen Neuwirthnek nyakán volt.

A gyilkos az előző kiballgatás során semmit sem vallott be. Később beismerte, hogy barátságban volt az asszonnyal, de azt tagadta, hogy szerda délután randevuja lett volna vele. Friedrichkeitet még az éj folyamán beszállították a főkapitányságra és ott őrizetbe vették. A detektívek ma 10 órakor autót elvitték a Szvetenai-utcában lévő meggyilkolt asszonyhoz. Innen majd kiviszik az Ördögárokhoz, hátha a borsalmas tett elkövetésének sáimhozve lelkiileg hatással lesz rá.

Később a gyilkos ismét vallomása során beismerte a rendőrségnek, hogy szerda délután tényleg randevuja volt Neuwirthnéval, akivel később kiment a Hűvösvölgybe és ott a Balázs-féle vendéglőben együtt uszonmázott vele. Ugy állítja, hogy a vendéglőből az asszonnyal együtt jött ki a hűvösvölgyi végállomáshoz, ahol az asszony elvált tőle mert, mint mondták, nem akarta magát kompromittálni a villamoson. Friedrichkeit ez után a következő villamosal tért vissza, de hogy az asszonnyal mi történt, arról nem akar tudni semmit.

A rendőrség ma délelőtt megállapította, hogy a meggyilkolt Neuwirthné körülbelül egynegyed millió értékű ékszer és prém volt. A meggyilkolt Friedrichkeit nem akar semmirol sem tudni.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem ország!
Egész Magyarország — menyország!

Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Kiss Andor s. lelkész, d. u. 8 órakor prédikál Varga Ferenc s. lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Mezey Béla hitoktató, d. e. 11 órakor prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. — Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, d. u. 8 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. Árpád-terti templomban d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály lelkész, d. u. 2 órakor Varga Ferenc s. lelkész. Ispótyi templomban d. e. 10 órakor prédikál Varga Jenő s. lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Varga Jenő s. lelkész. Hemokertű imaházban d. e. 10 órakor prédikál Kovács János vallás tanító lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele délután fél 4 órakor a ref. egyház tanácsstermben, Egyház-ter 17.

Sajtónap Debrecenben. A helybeli keresztyén egyesületek f. hó 20-án, vasárnap sajtónapot rendeznek a keresztyén s nemzeti alapon álló sajtótermékek propagálása céljából. Különösen nagy érdeklődésre tarthat számot a sajtónapon Budaházy László, nemzetgyűlési képviselő megjelenése és a keresztyén sajtóról tartandó beszéde. A gyűlés vasárnap délután 3 órakor tartatik meg a Hika disztermében. Városunk közönségének figyelmét felhívjuk a sajtónapra.

DOLLÁR RANKAI Arany, ezüst pénz
SZOKOL, LEL, DEGENFOLD-TER 6. SZ. Kenyértiac.

Esküvő. Udvarhelyi Gyula és Gréger Munka ma, szombaton tartják esküvőjüket, déli 12 órakor, a római kath. templomban.

A táblai elnök Nyiregyházán. Olchváry Zoltán, debreceni kir. ítélőtáblai elnök a mai nap folyamán Nyiregyházára utazott, hogy a nyiregyházi kir. törvényezéket felülvizsgálja. Távolléte körülbelül 10 napig fog tartani.

Összeesküvés a görög király ellen. Athénben összeesküvést fedeztek fel, mely Konstantin király ellen irányult. Több összeesküvőt letartóztattak.

Értéktözsde (Kolozsváron). A román minisztertanács végleges formájában elfogadta a kolozsvári értéktözsde felállítási tervét.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének elnöksége felhívja a tagokat, hogy ma, szombaton, a 14 óra 5 perces vonatonál a pályaudvaron Budaváry László, nemzetgyűlési képviselő fogadtatására teljes számban jelenjenek meg. A szombati rendes közgyűlés keretében Budaváry képviselő beszédet fog tartani. Elnökség.

A borpiacról. A bor értékesítés, tekintettel készleteink nagyságára és a piac nehéz felvevő képességére, nehézségekbe ütközik. A piac üzletelen. A kivétel Ausztria felé szünetel. Kötések sem igen jöttek létre. A kecskeméti paraszt borokat 28. 30. koronáért, urasági borokat 34-35 koronáért adnak a tőmelők és ugyanannyiért a szegedi borokat. Kiskőrös tájéka 25. 26. koronáért kínálja a borait kis léteiben. Balaton vidéki jobb minőségű borért 34-36 koronát kérnek. Nyiregyházi és a Debrecen vidéki finom borok 34-36 koronával cserélnek gazdát. A belföldi üzletet a vagonbírány gátolja.

Halálos repülés. Ujvidekről jelentik: Tegnap délután hatalmas katasztrófa történt az ujvideki repülőtérén. Két óra után leszállt az egyik iskolabiplán, hogy azzal Lipk, Frečko repülő-hadnagy és Radniczky Vilmos megfigyelő repülőgyakorlatokat tartsanak. A gép alig emelkedett 150 méter magásra, amikor a lent állók észrevették, hogy a biplánból hatalmas lángok csapnak ki s alig pár perc múlva az egész gép lángokban állott. A pilóta igyekezett a gépet a föld felé irányozni, mikor azonban a gép a földtől 80 méterre volt, Radniczky Vilmos lobogó lángokban égve kiugrott a gépből. A szerencsétlen repülő-tiszt nyomban meghalt. A gép lezuhant s alatta csak a két másik tisztnek hullájait tudták kihuzni.

Tűzhelylemezek
és alkatrészek.
folytonos kályhák kaphatók
SESZTINA LAJOS vaskereskedésében

141 a Debreceni Újság
telefon-száma 141

Az egységspárt biztosítva van.

A kisgazdapárt belép a Bethlen pártjába. A makacs legitimisták ellenzékébe mennek Apponyival együtt. A közigazgatási és a választói reform megalkotása után jön a házfelosztás és új választás.

Budapest, nov. 18. A kihallgatások nyomán általában az a vélemény alakult ki, hogy az egységspárt biztosítva van, mert a kisgazdapárt a maga teljes egészében belép a Bethlen pártba. Csatlakoznak a disszidensek és a keresztény pártnak nagy többsége is támogatni fogja a miniszterelnök vállalkozását. Mindazonáltal a keresztény párt támogatása nem teljes, — mert körülbelül 15-20 polgárius, a szigorú értelemben vett legitimisták és azok, akik az Apponyi-deklarációt aláírták, nem fognak belépni az új pártba. Ezek Apponyi vezetésével ellenzékébe mennek és valószínűleg rövid időn belül meg fogják találni az érintkezést a keresztény párttal, amelytől elvi ellentétek amugy sem választják el. Egyébként a keresztény párti ellenzék 28-30 főnyi lesz és az ellenzéki front ezzel körülbelül 60 főre emelkedik. Mindenesetre igen tekintélyes szám — amellyel szemben egy 140-150 főből álló egységspárt fogja támogatni a kormányt.

Kormánykörökben úgy tudják, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök csak rövid lejárati programot fog adni. Tető alá akarja hozni a közigazgatási reformot és a választójogi reformot s azután felosztatja a nemzetgyűlést. Ezeknek a választásoknak időpontja tavaszra várható. Az új választások vannak hivatva a már most is kialakulóban levő homogén többséget behozni a parlamentbe, amely azután a kormányzatnak ikonituitását fogja biztosítani. Az új kormány összetételére vonatkozóan egymással merőben ellentétes hírek vannak forgalomban. Amnyi bizonyos, hogy az új kormány élén ismét Bethlen István gróf állani. Gróf Bethlen István miniszterelnök pénteken délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzó előtt. A kihallgatás délután 2 órakor meg tartott.

A politikai kihallgatások során pénteken a kormányzó előtt megjelentek: Schandl Károly, Bémolák Nándor, Lukovich Aladár, báró Perényi Zsigmond, Thury Béla, sokorópátkai Szabó István. — Holnapra Berzeviczy Albert, Gömörey György, Gömbös Gyula, Fáy Gyula és Weber János nemzetgyűlési képviselők és dr. Benárd Ágoston kaptak meghívást.

Saját házából pincelakásba. Sándor Józsefet, az EMKE főtisztját kolozsvári saját házából a román lakáshivatal pincelakásba kényszerítette.

Debrecen sz. kir. város lakáshivatala tudatja a lakossággal, hogy működését az új rendelet következtében szükségessé teszi a munkálatok keresztülvitele idejére f. hó 19-től kezdődőleg további intézkedésig felfüggeszt.

Kedvezményes vasúti jegyváltására jogosító arcképes igazolványok 1922. évre érvényesítése. A nyugállományú katonatisztek, katonai tisztviselők és rangosztályba nem sorozott katonai hadidíjasok; valamint ezek özvegyei és árvái felhívattak, hogy úgy a saját, mint a családtagjaik arcképes igazolványait az 1922. évre leendő érvényesítés végett f. évi december hó 5-ig, Városháza, félemlét, 11. számú szobába adják be. Érvényesítési díj fejében tettes szerinti kocsiosztályra jogosultak 10 korona, II. és III. kocsiosztályra jogosultak 6 korona, III. kocsiosztályra jogosultak 4 korona értékű levélbélyeget hozzanak magukkal. — Az igényjogosultak 4 éven felüli gyermekei részére az arcképes igazolványok szintén kiállítandók, mert egyes utra szóló igazolványok nem fognak kiadani. December hó 31-ike után kiadott igazolványok már nem fognak érvényesítettetni.

alá akarja hozni a közigazgatási reformot és a választójogi reformot s azután felosztatja a nemzetgyűlést. Ezeknek a választásoknak időpontja tavaszra várható. Az új választások vannak hivatva a már most is kialakulóban levő homogén többséget behozni a parlamentbe, amely azután a kormányzatnak ikonituitását fogja biztosítani.

Az új kormány összetételére vonatkozóan egymással merőben ellentétes hírek vannak forgalomban. Amnyi bizonyos, hogy az új kormány élén ismét Bethlen István gróf állani.

Gróf Bethlen István miniszterelnök pénteken délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzó előtt. A kihallgatás délután 2 órakor meg tartott.

A politikai kihallgatások során pénteken a kormányzó előtt megjelentek: Schandl Károly, Bémolák Nándor, Lukovich Aladár, báró Perényi Zsigmond, Thury Béla, sokorópátkai Szabó István. — Holnapra Berzeviczy Albert, Gömörey György, Gömbös Gyula, Fáy Gyula és Weber János nemzetgyűlési képviselők és dr. Benárd Ágoston kaptak meghívást.

Bimbóullás. Mélységes fájdalomtól lesújtva tudatjuk forrón szeretett gyermekünk, testvérünk, unokánk, keresztfiam s kedves kis rokonunk **Kálmán Pistuka** ártatlan életének 5-ik évében f. november hó 18-án, délelőtt visszaadta anyagi lelkét Teremtőjének. Kedves halottunk földi részzeit f. november hó 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor fogjuk a városi Kórház szertartás termében firtandó ima után a Városi temetőben végső nyugalomra helyezni. Végtesztamentére rokonainkat barátainkat és ismerőseinket szomorú szívvel meghívjuk. Debrecen, 1921. november hó 19. A béke angála örökjón korán elmentőtt porai feletti. Bánatos sírlel: Kálmán István és neje Fazekas Jolán. Testvérei: Erzsike, Józika, Bandika. Nagyszülei: Fazekas Mihály és neje Nagy Sára. Keres tanyja: Öv. Csarnai Gáborné Farkas Eszter. Közeli és távoli rokonok nevében is A t. metest Dankó tem. int. rendezi.

A "Napsugár" vagyonmentődiverés nagy sikerrel folyt le e hó 15-16-án, Piac utca 10., I. alatt. A közönség tömegesen érdeklődött és vásárolt az árverésre kerülő szebbnél-szebb ruházati, berendezési, használati és kihazasítási cikkekből, ugyszintén fényüzési és műtárgyakból és régiségekből, melyek igen műtányos áron kerültek eladásra. A tisztességes értékesítésnek, másrésztől jutányos beszerzésnek kedvező lehetősége nyílik meg Debrecenben ezzel az életrevaló, házagpótló vállalkozással.

Városi tisztviselők és nyugdíjasok figyelmébe. A városi tisztviselők és alkalmazottak (a nyugdíjasok is) kedvezményes áru szénről kiállított utalványait a mai naptól kezdve a számvevőség IV. osztályánál (Városház, emelet, 13. sz. szoba) átvehetik. Városi főszámvevő.

Az ág. hitv. ev. egyháztagok gyűlése. Az ev. egyháztagok t. hó 20-án, vasárnap d. e. 11 órakor, a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac utca 8) a lelkes választás tárgyában gyűlést tartanak.

A Petőfi-dalkör ma este fél 8 órakor, a Kollégium zenetermében próbát tart. Pontos megjelenést kér az elnökség.

Gyűjtés a diakonissza-kórház részére. A mostanában létesített diakonissza-kórház részére miniszteri engedéllyel gyűjtést indítottak. A kórháznak nem teljes még a felszerelése és élelemmel sincs ellátva. Ezért van szüksége humánus érzésű emberek támogatására. Adozatkész uri leányok vállalkoztak a gyűjtésre. Házi-házra járnak és kopogtatnak a könyörület nevében a megértő szívekhez. — Pénzt, élelmiszert kérnek a kórház részére. Fogadják a közönség a gyűjtőket szívesen és adjon ki-ki anyagi helyzetéhez mérten a kórház részére.

Állami szubveniót kapott a színház. A kultuszminiszter megérkezett leiratában értesítette a várost, hogy a Csokonai színház részére 50.000 korona államsegélyt engedélyezett. Ebből 25 ezer koronát már ki is utalt.

A 39-es hősök emlékünnepe rendező bizottság kéri az összes Debrecenben időző volt háztársakat, hogy szombaton délután 4 órakor fontos megbeszélésre jelenjenek meg okvetlenül a Bika kávéházban. A rendezőbizottság ezúton is kér mindenkit, aki úgy érzi, hogy az egykori híres debreceni ezred hőseinek emlékével szemben kötelességei vannak, hogy erre a célra szánt, még oly csekély adományait is juttassa el Balogh Sándor dr. polgármesteri titkárhoz, a városháza.

Elűtötte a kisvonat. Tegnap este a Pallagon csaknem súlyos kimeneteli szerencsétlenség érte Kovács Mihály 52 éves földművest. Az öreg ember a kisvasut vágányain akart keresztül menni s nem vette észre a vonat robogását. Így történt, — hogy a mozdony elűtötte. A mozdonyvezető szerencsére gyorsan megállította a vonatot és sikerült meggátolni, hogy Kovács testén a kerekek átmenjenek. A szerencsétlenség az Augustia-szanaszatórium közelében történt, ahová a mentők éppen beteget szállítottak. A mentők a szerencsétlenség színhelyére siettek s első segélyben részesítették Kovácsot.

A jugoszláv albán határ. Párisi szerb miniszterelnök távirattal értesítette a nagyköveteket tanácsát, hogy Jugoszlávia el fogadja a tanács által javasolt jugoszláv-albán határokat.

Eladó
2 hold föld,
1 hold szőlővel,
fele kenyérkert, gyümölcsös
Beköltözhető villával.
Értekezni lehet: Ungvári-tele szőlő telepen, KOOS ISTVÁNNAL.